

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked
og Indenrigsanliggender

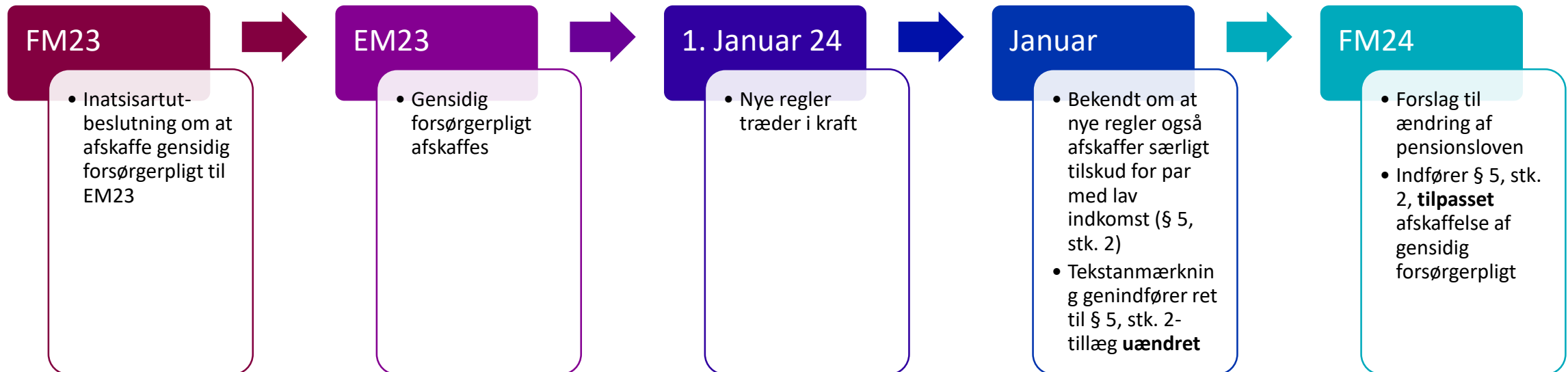
2024

Familie- og sundhedsudvalget Møde om punkt 22 FM 24 – ændring af Inatsisartutlov om alderspension

Jess Svane

Tidslinje

Grundpension

78.507 årligt / 6542 månedligt

Pensionstillæg, enlig

85.642 årligt / 7137 månedligt

Pensionstillæg, med partner

47.604 årligt / 3967 månedligt

I alt enlig

164.146 årligt / 13.679 månedligt

I alt, med partner

126.111 årligt / 10.509 månedligt

Den gældende § 5 stk 2

§ 5. Som partner betragtes efter denne Inatsisartutlov en person, som alderspensionisten er gift med, har indgået registreret partnerskab med, eller lever med i et ægteskabslignende forhold, som har varet i mindst 1 år.

Stk. 2. Alderspensionister der lever i parforhold med en person der ikke er berettiget til pension, modtager pensionstillæg svarende til satsen for en enlig alderspensionist, såfremt pensionisten og partneren har en årlig samlet aktuel indkomst på under kr. 200.000. Pensionstillægget nedsættes med 53 pct. af pensionistens og partners indtægtsgrundlag med fradrag af kr. 83.000.

Stk. 3. Hvis partneren varigt er flyttet til en social døgninstitution, betragtes alderspensionisten som enlig.

Hvad er den nye § 5, stk. 2-tillæg?

Som ny § 5, stk. 2, indsættes:

1. ” Stk. 2. Alderspensionister, der lever i et parforhold med en person, der ikke er berettiget til alderspension, modtager pensionstillæg svarende til satsen for en enlig alderspensionist, jf. § 10, stk. 1, såfremt pensionisten og partneren har en årlig samlet aktuel indkomst på under kr. 300.000, bortset fra alderspension og pension efter Nordisk konvention om social sikring. Tillægspensionen aftrappes efter reglerne for enlige alderspensionister, jf. §§ 10, stk. 2 og stk. 3.” Stk. 2 bliver herefter stk. 3. §

§ 5 definerer, hvornår pensionisten er enlig eller i parforhold.

Stk 2. Gør en undtagelse til reglen:

- Hvis man er alderspensionist med en **partner, der ikke kan få alderspension**, kan man få **tillæg som enlig**, hvis man **samlet** tjener under 300.000 kr. årligt.
- Typisk for de par, hvor manden har tjent mest og går på pension først.
- Ny model:
 - Afskaffer gensidig forsørgerpligt, så der ikke er nedtrapping ved partners indtægt.
 - Ensretter, så enligetillæg og § 5, stk. 2-tillæg er ens reguleret

Nedtrapning – kort fortalt

Alderspensionister kan arbejde, selvom de modtager alderspension

- Tjener man under indkomstgrænsen får man den fulde pension.
- Når man tjener over indkomstgrænsen, bliver pensionen nedtrappet.

Grundpensionen og pensionstillæg har forskellige indkomstgrænser og nedtrappes med forskellige procentsatser.

- Pensionstillæg nedtrappes før grundpension
- Grundpension nedtrappes først, når pensionstillæg er helt nedtrappet.

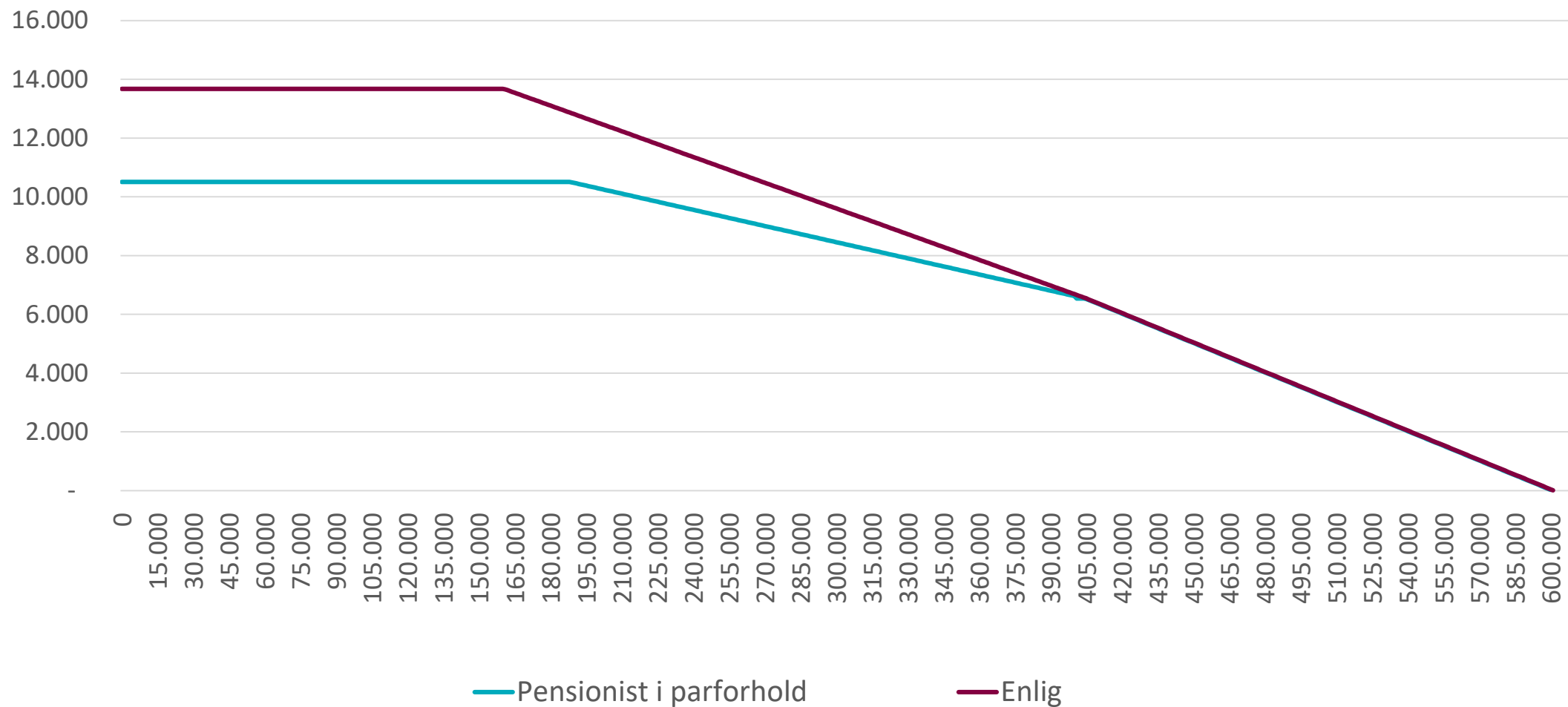
Enligetillæg nedtrappes ved indkomst over 160.368 kr. årligt med 35 %

Partnertillæg nedtrappes ved indkomst over 188.124 kr. årligt med 22 %

Grundpensionen nedtrappes ved indkomst over 405.059 kr. årligt med 40 %

En nedtrapningsprocent på 35 betyder, at for hver 1000 kr. pensionisten tjener over indtægtsgrænsen vil tillægget blive nedsat med 350 kr.

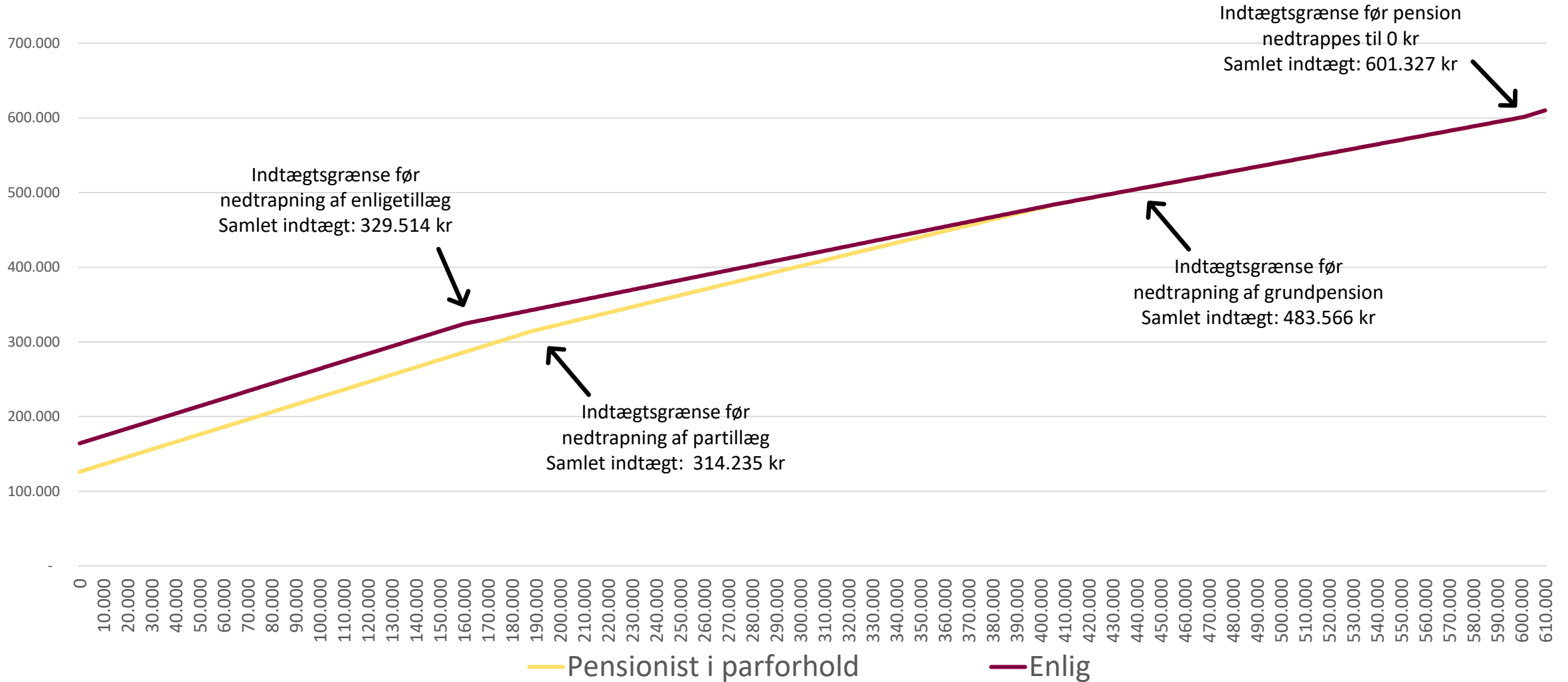
Månedlig alderspension for enlige pensionister og pensionister med partner

Samlet årlig indkomst ved arbejde og pension

Samlet årlig indkomst ved arbejde og pension

Ny model for § 5, stk. 2

	2023-model	Foreslået model
Indtægtsgrænse før nedtrapning	183.000	160.368 (som alm. enligetillæg)
Nedtrapningsprocent	51 %	35 % (som alm. Enligetillæg)
Indtægtsgrænse følger satstilpasningsprocenten?	Nej	Ja (som alle andre beløb i inatsisartutloven)
Nedtrapning på baggrund af partners indtægt?	Ja	Nej
Bortfalder hvis parrets samlede indtægt overstiger 300.000 kr.?	Ja	Ja

Konsekvenser ved ny model

I 2023 fik **263** alderspensionister § 5, stk. 2-tillæg

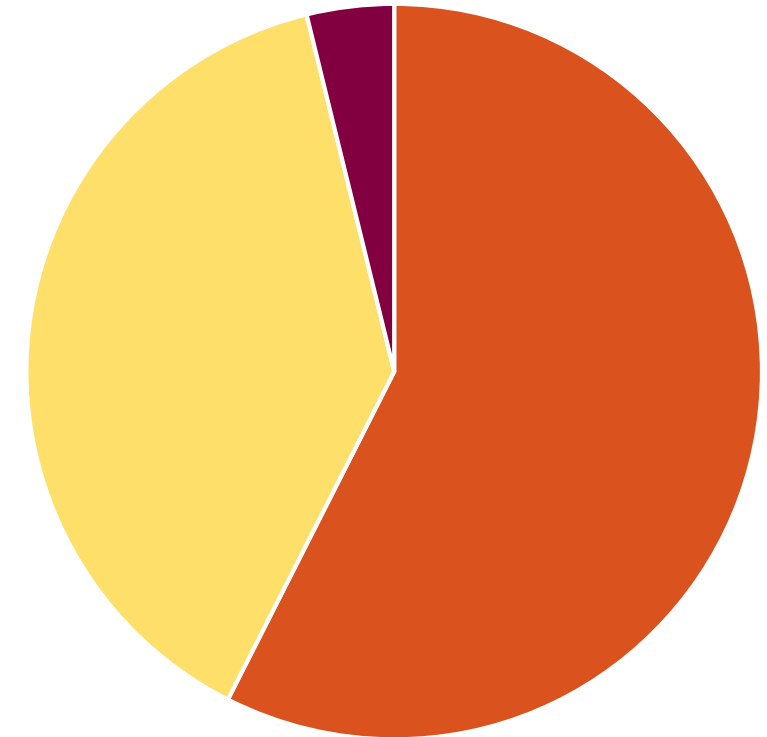
Omkring 150 vil ikke opleve nogen forskel

96 alderspensionister fik nedsat ydelse på grund af partners indtægt.

Såfremt man vedtager vores forslag nu:

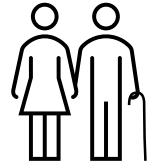
- Vil **79** overgå til **fuldt tillæg**
- 17 vil få **højere tillæg**, da de kun nedtrappes af egen indtægt
- De **96** vil få en ydelse, der er op til **3170 kr. højere** om måneden
- Nedtrapningsmodel ensrettes med enligetillæg
 - Nedtrappes tidligere
 - 10-15 alderspensionister har egen indtægt over den nye indtægtsgrænse
 - **Under 10** vil få en ydelse, der er **14-256 kr. lavere** om måneden
 - **Omkring 5** vil få en ydelse, der er **op til 1100 kr. højere** om måneden

■ Ingen forskel ■ Højere ydelse ■ Lavere ydelse

Tidslinje – eksempel 1

Ane er pensionist og har ikke anden indtægt. Minik arbejder og tjener **150.000** kr. om året.

2023

- Ane får § 5, stk 2-tillæg. Minik tjener under grænsen. Anes pensionstillæg bliver ikke nedtrappet.
- Ane får **13.679 kr. om måneden**

I januar 2024

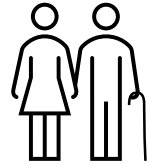
- § 5, stk. 2 er afskaffet, og Ane får ikke længere det særlige tillæg, men det almindelige tillæg for en pensionist i parforhold. Der er ingen nedtrapning
- Ane får **10.510 kr. om måneden**

Efter vedtagelsen af FM24 pkt. 22

- Ane får § 5, stk 2-tillæg. Miniks pensionstillæg bliver ikke nedtrappet på grund af Anes indtægt.
- Ane får **13.679 kr. om måneden**

Tidslinje – eksempel 2

Aalipak er pensionist og har ikke anden indtægt. Buuti arbejder og tjener 290.000 kr. om året.

2023

- Aalipak får § 5, stk 2-tillæg. På grund af Buutis indtægt bliver Aalipaks pensionstillæg nedtrappet.
- Aalipak får **9350 kr. om måneden**

I januar 2024

- § 5, stk. 2 er afskaffet, og Aalipak får ikke længere det særlige tillæg, men det almindelige tillæg for en pensionist i parforhold. Der er ingen nedtrapning
- Aalipak får **10.510 kr. om måneden**

Efter vedtagelsen af FM24 pkt. 22

- Aalipak får § 5, stk 2-tillæg. Aalipaks pensionstillæg bliver ikke nedtrappet på grund af Buutis indtægt.
- Aalipak får **13.679 kr. om måneden**

Hjælp til dem, der mistede tillæg?

Alderspensionsloven har mulighed for at give et tillæg til dem, der har vanskelige økonomiske forhold. Departementet var i dialog med kommunerne om at bruge denne mulighed til dem, der blev ramt.

Erstatning: Nej

- **Lovgivning blev fulgt, selvom den udbetalte pension var lavere** for nogle i januar.
- Ingen har handlet ulovligt/ ansvarspådragende. Regler vedtaget af Inatsisartut og fulgt af kommunerne.

Grundloven: Nej

- **Det er ikke forbudt at sætte en social ydelse ned i lovgivningen.**
- Beskytter ejendomsretten.
 - Sociale ydelser er ikke omfattet, da man ikke har ret til pengene, før de er udbetalt.

Kompensation: Kræver stor påpasselighed

- **Kompensation** for mistet tillæg **kræver klar lovgivning**. Denne type lovgivning kan være i strid med grundloven, og principper om retssikkerhed og kan få uheldige afledte konsekvenser.